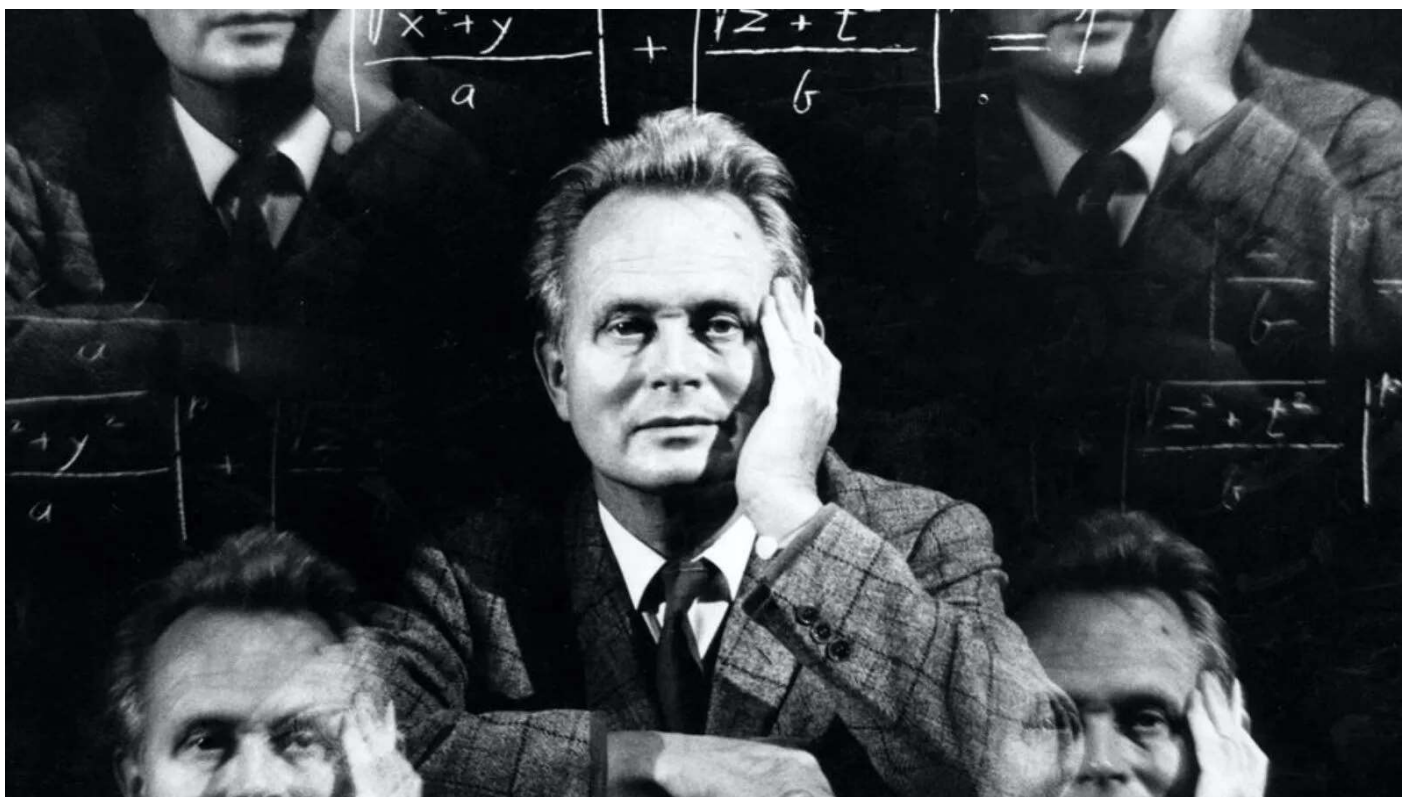

Grundig og læseværdig biografi om Piet Hein: Geni og hensynsløs koleriker

"I to tykke bind formår Peter Borberg at tegne et portræt af et utroligt sammensat menneske. Han dokumenterer det påfaldende modsætningsforhold mellem geniet, der i sit intense arbejdsliv var visionær, stringent, enkel og formfuldendt, og manden, der i sit privatliv levede i selvskabt kaos og konflikt," skriver Lone Kühlmann. Foto: Forlaget Turbine.

Lone Kühlmann

16.11.2024

BØGER // ANMELDELSE – Ny stor, grundig biografi tegner et fængslende billede af kunstneren, digteren, opfinderen Piet Hein, der er svær at bryde sig om, skriver Lone Kühlmann.

Piet Hein. En biografi. De unge år 1905-1956 (bind 1) og De modne år 1957-1996 (bind 2)

Forfatter: Peter Borberg

Forlag: Turbine

Bind 1 (Piet Hein, De unge år 1905-1956) udkom i 2023

Bind 2 (De modne år 1957-1996) udkom i oktober 2024.

Den som kun tager spøg for spøg

og alvor kun alvorligt

han og hun har faktisk

fattet begge dele dårligt

Det var som forfatter af de små elegante gruk, **Piet Hein** grundlagde sin berømmelse.

Og trods alt det, han senere udrettede, er det nok stadig dem, han er mest kendt for. I hvert fald i Danmark.

I to tykke bind formår Peter Borberg at tegne et portræt af et utroligt sammensat menneske. Han dokumenterer det påfaldende modsætningsforhold mellem geniet, der i sit intense arbejdsliv var visionær, stringent, enkel og formfuldendt, og manden, der i sit privatliv levede i selvskabt kaos og konflikt.

Den gennemkultiverede verdensmand som livet igennem delte krop med den hensynsløse koleriker, der trak et spor af brudte forhold til venner, kærester, familie og samarbejdspartnere efter sig.

“Peter Borbergs imponerende research afslører, at der overhovedet ikke er sammenhæng mellem Heins offentlige holdninger og hans private handlinger

Fra omkring 1960'erne var Piet Hein *verdens mest berømte dansker*. Hans gruk-samlinger stod i millioner af hjem ikke, bare i Danmark, men over hele verden, ligesom familier i mange lande spiste middag ved hans superellipsebord, og efterspørgslen på hans superellipse-æg var så stor, at producenten ikke kunne følge med.

PIET
HEIN

EN
BIOGRAFI

DE UNGE ÅR
1905 – 1956

PETER
BORBERG

TURBINE

Som barn og ung tilbragte Piet Hein alle ledige stunder på øen Egholm, hvor familien havde sommerhus. Det var hans fristed. Det utrolige billede af den letpåkledte unge gud på ryggen af en

hest, der pryder bogens forside på bind 1, stammer fra den periode.

Berømmelsen blev slået fast, da det populære amerikanske *Life Magazine* i oktober 1966 satte Piet Hein på forsiden og hyldede ham over otte sider inde i bladet. Bladet skildrer Heins liv som digter og opfinder med et hjemmeliv i Rungsted med kone og to sønner i nærmest pastoral ro. Meget langt fra virkelighedens familiedrama, der kulminerede med hustruen Gerds selvmord to år senere.

Life viderebragte en historie om, at det i Skandinavien var almindeligt kendt, at en dygtig taler kunne kendes på, om det var muligt at tale i en halv time *uden* at citere Piet Hein.

Grundig biografi om Piet Hein

Kulturhistorikeren Peter Borbergs to biografier er grundige, læseværdige og man bliver fængslet undervejs af Heins livshistorie.

Manden, der som både forfatter og forsker, var fuldstændig autodidakt. Kunst og videnskab var i hans verdensbillede hinandens forudsætninger. Hans ukonventionelle tilgang til stoffet gjorde ham interessant i forskningsmiljøet, og han knyttede mange professionelle venskaber med tidens fremmeste atomforskere og fysikere som fx Albert Einstein.

Heins store gennembrud kom, da den svenske arkitekt og byplanlægger David Helldén i 1959 var kørt fast i arbejdet med at finde en æstetisk og praktisk løsning på trafikken i Stockholm.

Som Borberg skriver, er det ikke hver dag et hold byplanlæggere spørger en mand, som primært er kendt som digter, til råds. Hein udviklede dernæst superellipsen til Sergels Torg i Stockholms centrum, og det blev hans store internationale gennembrud.

Han blev hyldet med priser og æresdoktorater og omgik privat berømtheder som Charles Chaplin, der beundrede hans oversatte gruk (*grooks*) og tænkning.

Heins baggrund og de mange kvinder

Piet Hein blev født i en højborgerlig, men meget ukonventionel familie i 1905. Forældrene havde hverken respekt for kirke eller kongehus, og Piet blev i skolen fritaget for kristendomsundervisning. Faren var charmerende og kultiveret og moren Estrid intens og også højt begavet.

Digteren Tove Ditlevsen har afsløret, at hun var så betaget af, at han tiltalte hende *pigedyr*

Sønnen var højt elsket, men måtte også døje med de skyhøje forventninger, som han aldrig følte, at han kunne leve op til.

Han klarede sig middelmådigt i skolen og gymnasiet. Han fandt undervisningen uinteressant og ligegyldig, men selvom han skrev digte og interesserede sig for fysik, var der ingen forståelse fra moren. Hun kritiserede ham ubønhørligt både direkte og i en strøm af fordømmende breve.

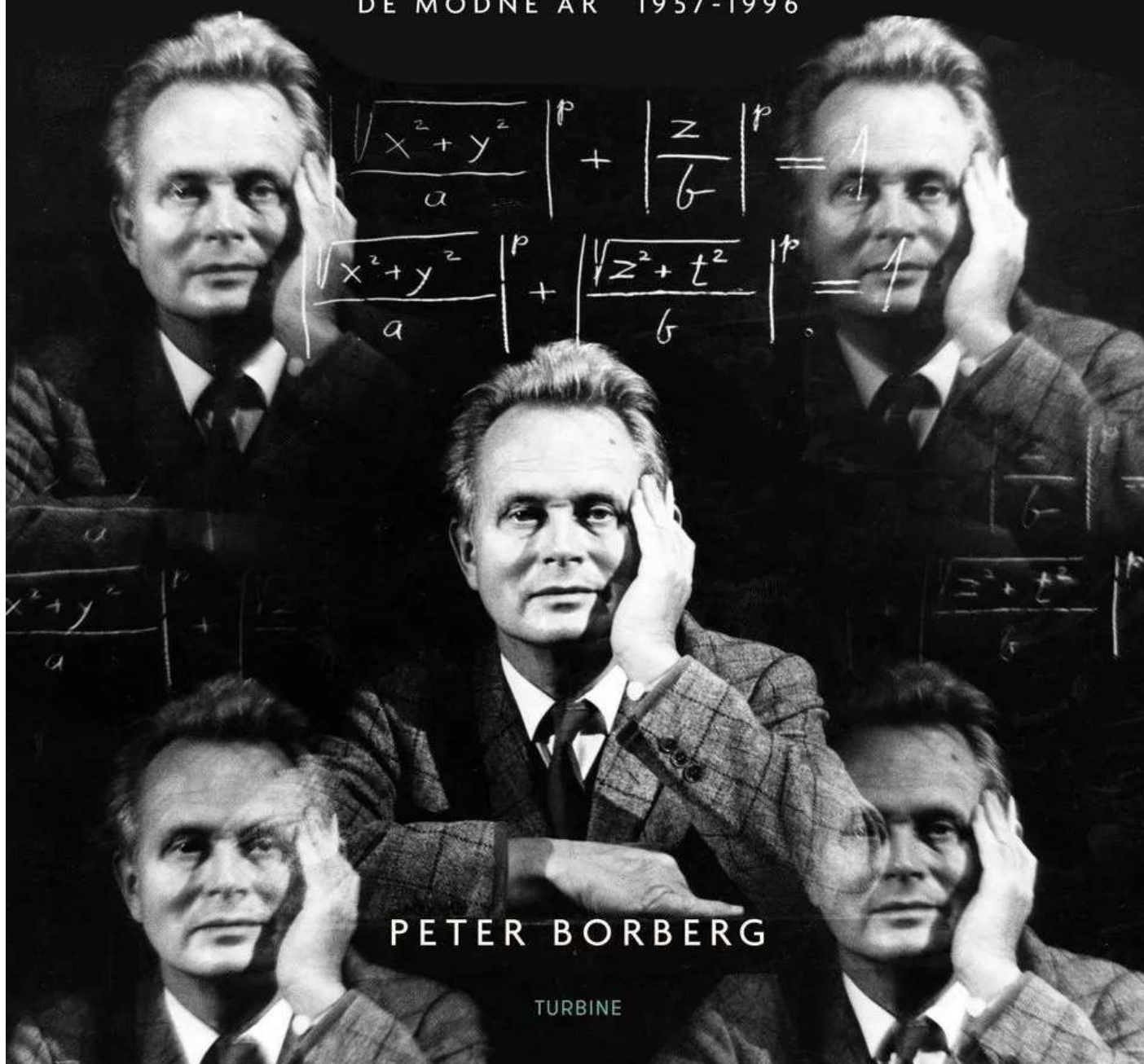
Senere skulle billedet gentage sig i de rasende breve, han skrev til sine egne sønner om præcis de samme ting. Piet Heins store begavelse stod på intet tidspunkt i vejen for en fuldkommen mangel på selvindsigt. På den måde lignede han sin mor.

PIET

E N B I O G R A F I

HEIN

DE MODNE ÅR 1957-1996

Den lethed, der karakteriserer Piet Heins græk, afspejler sig på ingen måde i hans liv, mener Lone Kühlmann.

Som barn og ung tilbragte han alle ledige stunder på øen Egholm, hvor familien havde sommerhus. Det var hans fristed. Det utrolige billede af den letpåkædet unge gud på ryggen af en hest, der pryder bogens forside på bind 1, stammer fra den periode. Fotografen var en barndomsveninde, der senere fortalte, at han kun holdt sig stående i få sekunder. Men alligevel. Fotoet var i kassen.

Billedet skulle måske bruges til at imponere de kvinder, som Piet Hein meget tidligt blev afhængig af. Han var gennem fire mislykkede ægteskaber og havde fem sønner. Men hans konstante arbejde både som digter og tænker kom altid først.

Husk at elske

mens du tør det

husk at leve

mens du gør det

Den lethed, der karakteriserer hans græk, afspejler sig på ingen måde i hans liv.

Han faldt altid for exceptionelle kvinder. Højt begavede kvinder, smukke kvinder, store kunstnere, men også gennemgående kvinder med sarte sind.

Digteren Tove Ditlevsen har afsløret, at hun var så betaget af, at han tiltalte hende *pigedyr*. Ømt og romantisk syntes hun, indtil det gik op for hende, at han havde så mange kvinder, at han ikke kunne huske deres navne, og derfor brugte pigedyr til dem alle sammen.

Alle hans kærlighedsaffærer fulgte mere eller mindre den samme skabelon: Han forelskede sig stormende. Overøste den udvalgte med kærlige ord, digte og gaver, og ville gøre alt for hende. Det var ikke noget, han lod som om. Han var virkelig i sine følelsers vold. Men efter et stykke tid kølnedes følelserne. Det, som havde virket så bedårende, var nu irriterende.

Hans tre første ægteskaber, men også de mere løse forhold, endte i strid og bitterhed. Det var også årsagen til, at forholdet til de tre første sønner var helt uden nærhed. Og mildest talt kompliceret til de to sidste, som han efter deres mors selvmord satte i pleje i to forskellige familier, mens han selv flyttede til England for at pleje sin internationale karriere.

Hein var forud for sin tid

Ideologisk var han på mange måder forud for sin tid, men Peter Borbergs imponerende research afslører, at der overhovedet ikke er sammenhæng mellem Heins offentlige holdninger og hans private handlinger. Offentligt var han altid på

kvinderne side. Allerede i 1940'erne gjorde han sig til talsmand for, at man skulle afskaffe de *kønnede* udtryk, som eksempelvis *formand* og erstatte det med *forperson*.

Ligesom han gik op i miljø, og fra sit hus i Rungsted skrev breve til blandt andre daværende kulturminister Julius Bomholt med advarsler mod det spekulationsbyggeri, som truede Nordsjællands smukke natur. Hvilket ikke forhindrede ham i kort efter at søge tilladelse til at udstykke sin store arvede grund i fire parceller.

Lille kat

Lille kat

Lille kat på vejen!

Hvis er du?

Hvis er du?

jeg er sgu min egen.

Sin egen var Piet Hein altid.

Klik dig videre til mange flere boganmeldelser [lige her](#).

piet hein

Turbine

Lone Kühlmann

Lone Kühlmann er journalist og forfatter. Hun har bestredet en række tillidsposter, bl.a. som formand for TV2Danmark 1995-99.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00